

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 75. Archiducis Consilium de Hungaris adversus Turcas tuendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

publicam vestram peccarent, justiore certe Sæcul. XVI. A.C. 1525.
 titulo punirentur. Modo cum ejusmodi as-
 serant, & doceant, quæ in maximum Di-
 tionum vestrarum, Rerumpublicarumque com-
 modum vergunt, quo nomine & a vobis
 præmium accipere debebant, mirum imò stu-
 pendum, miserandumque, quod talia citra
 rationem, modumque de eis supplicia suman-
 tur. Egetis fortasse pecuniis in Reipublicæ
 usus necessariis? en maximum vobis thesau-
 rum ostendo. Sinite Monachos, & Mo-
 nachas, si qui velint, licere abire, & victum
 laborando quærere. Eos vero, quibus in
 suis fornicibus delitescere lubet, frugaliter
 alite, tum quicquid opum illis superest, in
 necessarios pauperum, Reipublicæ, ususque ve-
 stros vertite.

§. LXXV.

*Archiducis consilium de Hungaris ad-
 versus Turcas tuendis.*

Jamjam Saxonæ Elector, atque Has-
 siæ Landgravius cum suis Sectatori-
 bus discessum a comitiis paraverant, & inter pro-
 cum Ferdinandus Archidux eos detine-
 re toto studio conaretur, tum quod so-
 lutis comitiis Germaniam crebris dis-
 fensionibus scindi pertimesceret, tum
 quod spem conciperet, fore, ut & illi de
 bello in Hungaria gerendo deliberarent,
 ac cum ceteris Principibus sua quo-

*Luther. in
 assert. art. 34
 & inter pro-
 pos. an 1517.
 fol. 56.
 Cochl. l. cit.
 p. 150.*

Sæc. XVI.
A.C. 1526.

que conferrent subsidia. Veram vix Ferdinandus hoc negotium proposuerat, cum illico Lutherani doctrinam, quam ex ore Magistri sui sæpius hauserant, in usum deducerent, juxta ejus dogmata pariter affirmantes, quod *preliari adversus Turcas, sit repugnare Deo per illos iniquitates nostras visitanti.* Afferrebant quoque, *non licere Christianis bellare, aut vim vi repellere, sed vim & injurias pati;* scripserant insuper, quod illi, qui in primis Ecclesiæ sæculis Christianam Religionem professi erant, sese ultro ab hostibus opprimi permiserint, cum tamen nullo ferme negotio sese tueri potuissent, eoquod potissimi ex Legionibus Romanis Christianorum Sacris initiati essent; dicebant alii, hanc agendi rationem a Tertulliano, aliisque Apologistis non modo nullatenus fuisse damnatam, sed etiam summopere commendatam; proin æternæ mentis consilio recta adversari eos, qui imposterum Turcarum progressibus sese opponere molirentur; nisi enim cælestis dispensatio Hungariam Turcarum potentiae subjecisset, Deus facile illam ab eorum incursionibus absque hominum auxilio liberare posset; si autem ex adverso infidelibus Regni hujus dominium concessit, in vanum tota Christianorum Respublica illam eis eripere conaretur.

Hoc

Hoc sermone omnes Principes Catho-
 lici, cunctique comitorum Deputati,
 qui hæresi nondum infecti erant, vehe-
 menter offendebantur.

Sæc. XVI.
 A.C. 1526.

§. LXXVI.

Decretum Spirensium comitorum.

In hoc rerum tumultu Archidux nihil
 reliquum habebat, quam ut decretum
 hunc in modum ederet. „ Cum ad
 „ conservandam Religionem, pacem-
 „ que reddendam omnino necessarium
 „ sit, ut in Germania vel Nationale, vel
 „ generale Concilium totius Christianæ
 „ Reipublicæ celebretur, illudque sal-
 „ tem intra annum inchoetur, ideo De-
 „ putati ad Cæsarem ablegentur, qui
 „ eundem rogarent, ut deplorando Im-
 „ perii statu commotus quantocius in
 „ Germaniam veniret, ac Concilium
 „ celebrari urgeret; interim vero cui-
 „ libet Principum ac Statuum circa
 „ Wormatiense edictum ita agendum
 „ esset, ut Deo simul, & Cæsari justam
 „ aliquando possent reddere facti sui
 „ rationem. „ Hac clausula factus est
 aditus ad stabiliendam conscientiaæ li-
 bertatem, quam Lutherani in hisce co-
 mitiis sibi indulgeri contendebant, ac
 postea in usum deducebant, perinde ac si
 eam re ipsa obtinuissent.

§. LXXVII.